

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

autor: Marcin Majkut

FILM | *YAKARI I WIELKA PODRÓŻ*
REŻ. XAXIER GIACOMETTI (2020)

Yakari, chłopiec z wioski Siuksów, spotyka na swojej drodze wspaniałego konia, któremu nadaje imię Mały Piorun. Bardzo chce zbliżyć się do zwierzęcia, ale Mały Piorun jest wyjątkowo sprytny i nie chce dać się złapać. W pogoni za koniem Yakari wpada do rwącej rzeki, która unosi go daleko od domu. Chłopiec musi wyruszyć w drogę powrotną do rodziców i swojej wioski. Otrzyma jednak wielki dar od chroniącego go ducha, Wielkiego Orła, i dzięki niemu podróż będzie łatwiejsza. Ponadto zyska umiejętność porozumiewania się ze zwierzętami. Jakie przygody spotkają Yakariego podczas podróży? Czy uda mu się zaprzyjaźnić z Małym Piorunem? Czego nauczy go to doświadczenie? Malowniczy film przybliżający idee ekologiczne i życie rdzennych mieszkańców Ameryki Północnej, którzy prowadzą koczowniczy tryb życia, żyjąc w zgodzie z prawami natury.

TEMATY DO OMÓWIENIA

Film stwarza okazję do omówienia z uczniami tematów:

- Czym jest odwaga?
- Kiedy jesteśmy samolubni?
- Przyroda naszym przyjacielem.

Czym jest odwaga?

Yakari jest chłopcem pełnym energii i ciekawym świata. Widząc wspaniałego rumaka, Małego Pioruna, natychmiast rusza za nim w pościg. Nie zważa na przestrogi przyjaciół, żeby sam nie oddalał się od wioski. Yakari jest odważny, ale jest to odwaga beztroskiego chłopca, który nie myśli o konsekwencjach swoich decyzji. Czy samotna podróż czegoś go nauczy? Wie, że ma jedynie trzy dni na powrót do domu, bo później jego plemię opuści dotychczasowe miejsce koczowania.

Towarzysząc Yakariemu, widzowie nie tylko poznają odpowiedzi na te pytania. Dowiedzą się, co pomaga odnaleźć w sobie odwagę, gdy pojawiają się zagrożenie i strach. Pomocą w opanowaniu niepokoju dla Yakariego będą przyjacielskie relacje łączące go z napotkanymi zwierzętami. Wspierany przez swoich nowych przyjaciół, Yakari odnajduje w sobie siłę i upór, żeby dążyć do celu. Z upływem czasu coraz lepiej panuje nad sobą i odzyskuje poczucie kontroli nad sytuacją, w jakiej się znajduje. Podejmuje też nowe wyzwanie – wspólnie z Małym Piorunem ratuje mustangi spętane przez grupę Indian. Yakari odczuwa strach, ale to pozwala mu skoncentrować się na wykonywanym zadaniu.

Odwaga bez strachu i przewidywania konsekwencji swoich czynów jest zwykłą brawurą. Yakari podczas wędrówki do domu poznaje smak strachu i zaczyna się zastanawiać nad efektem swojego postępowania. Historia chłopca uczy, że można znaleźć właściwą drogę, zrozumieć swoje błędy i być bardziej świadomym.

Yakari otrzymuje od Wielkiego Orła, czyli swojego opiekuna, piękne pióro. Stanowi ono symbol siły i odwagi. Jego zagubienie i późniejsze odnalezienie ma wymiar symboliczny, podkreśla bowiem przejście Yakariego od zagubienia się do autentycznej odwagi.

Pytania:

Czy Yakari boi się, że spadnie z drzewa? Co budzi lęk w chłopcu? Czy wyprawa za Małym Piorunem świadczy o odwadze bohatera? Czy Yakari rozumie konsekwencje swojej wyprawy? Kto mu pomaga podczas podróży do domu? Jaką rolę odgrywa totem Wielkiego Orła? Na czym polega przemiana Yakariego? Co jest źródłem odwagi?

Kiedy jesteśmy samolubni?

Film może być inspiracją do rozmowy o byciu samolubnym. Kiedy Yakari wyruszył wpogon za pięknym rumakiem, zignorował przestrogi przyjaciół i rozczarował swoim zachowaniem rodziców. Słowa o byciu samolubnym usłyszał od Małego Pioruna, który zauważył, że chłopiec chciałby, korzystać z jego siły i traktować go jako zwierzę transportowe. Koń zwraca mu uwagę, że nie na tym polega przyjacielska relacja, a działania chłopca są samolubne.

Yakari bywa skupiony na sobie i swoich potrzebach, nie dostrzega potrzeb innych lub je lekceważy. Takie postępowanie może skazywać go na samotność i konieczność mierzenia się z różnymi trudnościami. W filmie zobaczymy również przykład troski o kogoś innego. Pomoc i przyjaźń okazuje chłopcu Mały Piorun. Historia Yakariego dowodzi, że samemu trudno jest wykorzenić egoistyczne myślenie i działanie, potrzeba do tego przełomowych, czasem przykrych wydarzeń, a także kogoś bliskiego, kto pomoże nam zrozumieć nasze słabości.

Pytania:

Co świadczy o tym, że Yakari jest samolubny? Co skłania bohatera do refleksji, że bycie samolubnym jest złe? Kto pomaga chłopcu przezwyciężyć trudności? Dlaczego Yakari zmienia swoje nastawienie? Co tracimy przez bycie samolubnym? Co zyskamy, dostrzegając potrzeby innych?

Przyroda naszym przyjacielem

Film skłania do rozmowy o życiu w zgodzie z naturą i jego korzyściach. Poznajemy życie Indian w ich naturalnej przestrzeni. Korzystają oni z zasobów przyrody na tyle, na ile muszą, żeby przetrwać. Słuchają przyrody, reagują na zachodzące w niej zmiany, dostosowują się do nich, ale nie zmieniając ich biegu. Takie zjednoczenie z naturą widzimy również w filmowym zabiegu obdarzenia Yakariego darem porozumiewania się ze zwierzętami. Dzięki temu bohater jest bliżej natury i lepiej ją rozumie. Warto zwrócić uwagę na podkreślenie duchowej części natury, pokazanej pod postacią Wielkiego Orła. Totem to dobry duch, przyjaciel i nauczyciel, wciąż obecny i wywierający wpływ. Film wskazuje na pozytywne wzorce współdziałania z naturą i rozumienia jej oddziaływania na ludzi. Ta ekologiczna wymowa ma wzbudzić w widzu potrzebę bliskości z naturą, a także pokazać jej ponadwymiarowy wpływ na życie ludzi.

Pytania:

Jak jest przedstawiona przyroda w filmie? W jaki sposób Yakari korzysta z przyrody? Kto zostaje przyjacielem Yakariego i dlaczego? Jaki wpływ ma na chłopca Wielki Orzeł? Co to jest duch natury? Jak rdzenni Amerykanie odnoszą się do natury? Czego nauczył się Yakari, będąc sam na łonie przyrody?